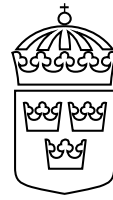

Regeringens proposition 2014/15:87

Prop.
2014/15:87

Fortsatt giltighet av lagen om behandling
av personuppgifter vid Institutet för
arbetsmarknads- och utbildningspolitisk
utvärdering

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 mars 2015

Stefan Löfven

Ylva Johansson
(Arbetsmarknadsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, som gäller till utgången av 2015, ska fortsätta att gälla.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	4
3	Ärendet och dess beredning	5
4	Bakgrund.....	5
5	Fortsatt behov av en särskild registerlag.....	6
6	Konsekvenser av förslaget	7
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian	9
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	10
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2015	11

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.

Förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Härigenom föreskrivs att lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, som gäller till utgången av 2015, ska fortsätta att gälla.

3 Ärendet och dess beredning

Lagen om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering trädde i kraft den 1 januari 2013 och gavs då en begränsad giltighetstid till utgången av år 2015 (prop. 2011/12:176, bet. 2012/13:AU4, rskr. 2012/13:36).

Arbetsmarknadsdepartementet har utarbetat promemorian förslag om fortsatt giltighet av lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (A2014/2227/A). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians förslag överensstämmer med propositionens förslag. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Arbetsmarknadsdepartementet (dnr A2014/2227/A).

Lagrådet

Lagförslaget är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande har därför inte inhämtats.

4 Bakgrund

Enligt förordningen (2007:911) med instruktion för Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) har institutet till uppgift att främja, stödja och genom forskning genomföra uppföljning och utvärdering av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, studier av arbetsmarknadens funktionssätt, utvärdering av effekterna av olika reformer och åtgärder inom utbildningsväsendet, utvärdering av effekterna på arbetsmarknaden av åtgärder inom utbildningsväsendet och utvärdering av socialförsäkringens effekter på arbetsmarknaden. Av instruktionen följer vidare att IFAU särskilt ska fokusera på de samlade effekterna av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och de utbildningspolitiska reformerna samt på de särskilda uppdrag som regeringen fattar beslut om inom dessa områden. I uppföljnings- och utvärderingsarbetet ska effekterna för kvinnor och män särskilt belysas. IFAU ska även sprida information om resultaten av sina uppföljningar, utvärderingar och studier till andra myndigheter och intressenter.

IFAU är för sin verksamhet helt beroende av uppgifter och underlag från andra myndigheter och institutioner. Forskningen bygger till största delen på automatiserad bearbetning och statistiska analyser av data. IFAU är framför allt en stor användare av Statistiska centralbyråns standardregister.

IFAU framförde 2009 i en skrivelse till regeringen önskemål om en reglering som skulle ge institutet möjlighet att mer långsiktigt inneha och

använda sammanhållna databaser med personuppgifter (A2009/1438/A). Regeringen ansåg att bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) var otillräckliga för att IFAU skulle kunna hålla och administrera de databaser myndigheten behövde för sin verksamhet. Regeringen lämnade mot bakgrund av IFAU:s skrivelse ett förslag till registerlag för IFAU i propositionen 2011/12:176 Behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (rskr. 2012/13:36).

I förarbetena till lagen anförde regeringen, med hänvisning till den pågående översynen av systemet för den officiella statistiken, att det kunde finnas skäl att ompröva behovet av en särskild registerlag för IFAU och att utvärdera hur lagen har fungerat i både forsknings- och integritetsskyddshänseende. Genom att lagen tidsbegränsades åtog sig regeringen att senast efter en viss tid utvärdera lagen och ta ställning till om den ska permanentas, ändras eller ersättas av annan reglering. Lagen gäller till och med den 31 december 2015.

En utvärdering av lagen gjordes på Arbetsmarknadsdepartementet som underlag för detta arbete har skriftliga synpunkter inhämtats från Statistiska centralbyrån (SCB) och IFAU. Ett möte med SCB och IFAU ägde rum i augusti 2014 för att diskutera frågan utifrån de underlag som myndigheterna skickat in till Arbetsmarknadsdepartementet.

5 Fortsatt behov av en särskild registerlag

Regeringens förslag: Lagen om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering ska fortsätta att gälla utan tidsbegränsning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Försäkringskassan, Statens skolverk, och Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)* tillstyrker förslaget. *Datainspektionen* och *Statistiska centralbyrån (SCB)* avstyrker förslaget. *Datainspektionen* anser att lagen åter bör tidsbegränsas, som längst till och med den 31 december 2017. Därefter bör en ny utvärdering göras, om det inte dessförinnan genomförs lagändringar som medför att behovet av den aktuella lagen inte kvarstår. *SCB* anser det olämpligt att föregå betänkandet Unik kunskap genom registerforskning (Registerforskningsutredningens, SOU 2014:45) förslag och att det inte gjorts en grundlig utvärdering av alternativa lösningar. *Universitetskanslersämbetet* har avstått från att yttra sig.

Skälen för regeringens förslag: Arbetsmarknads- och utbildningspolitiken omfattar tillsammans med socialförsäkringssystemet stora offentliga utgifter. Kunskap om effekterna av olika reformer på dessa områden är ett centralt underlag för beslutsfattande och debatt. Det är därför viktigt att följa upp och utvärdera insatser och reformer. Detta förutsätter både direkta utvärderingar och studier som ger förståelse för politikens förutsättning genom ökad kunskap om hur arbetsmarknaden

och andra relevanta sammanhang fungerar. IFAU fyller genom sin forskning och spridning av resultaten av denna forskning till myndigheter och andra intressenter en mycket viktig funktion. Mot denna bakgrund anser regeringen att IFAU även fortsättningsvis bör ges förutsättningar att på ett rättssäkert och förutsebart sätt behandla personuppgifter i sin verksamhet.

IFAU är som framkommit av remissyttrandena och vid det möte som hållits med IFAU och SCB beroende av uppgifter och underlag från andra myndigheter och institutioner. Den främsta uppgiftslämnaren är i detta sammanhang SCB. IFAU har ett fortsatt behov av att behandla omfattande statistiska uppgifter i sin verksamhet. Genom den information och de synpunkter som IFAU och SCB har lämnat som underlag för förslaget i denna promemoria står det klart att en fortsatt särreglering av IFAU:s personuppgiftshantering är nödvändig för att IFAU ska kunna genomföra sitt uppdrag.

När det gäller riskerna för den personliga integriteten finns det i IFAU:s registerlag begränsningar för personuppgiftsbehandlingen i form av ändamålsbestämmelser, begränsningar av vilka känsliga uppgifter som får behandlas och regler om hur uppgifterna får behandlas. Det underlag som IFAU och SCB inkommit med ger inte anledning att överväga en annan utformning av lagstiftningen än den som gjordes inför lagens ikraftträdande.

Datainspektionen och *SCB* anser att lagen även fortsättningsvis bör vara tidsbegränsad innan Registerforskningsutredningens förslag hanterats. Registerforskningsutredningens betänkande lämnades den 25 juni 2014. I betänkandet föreslår utredaren bl.a. en ny lag om forskningsdatabaser som ska göra det möjligt för statliga universitet och högskolor samt andra statliga myndigheter som har till uppgift att bedriva forskning att bygga upp databaser med personuppgifter som ska kunna användas i framtida forskningsprojekt. Betänkandet har remitterats och bereds inom Regeringskansliet. Eftersom det är osäkert om och när Registerforskningsutredningens förslag kan genomföras bör den särskilda registerlagen för IFAU vara kvar efter utgången av 2015. En ny tidsbegränsning av lagen skulle för IFAU:s del medföra stora praktiska problem och osäkerhet i arbetet med databaserna och infrastrukturen kring dessa. Om lagen i stället får fortsätta att gälla tills vidare kan den senare upphävas för det fall att den, såsom föreslagits av Registerforskningsutredningen, ska ersättas av annan reglering. Med hänsyn till det anförda föreslår regeringen att den nya lagen bör fortsätta att gälla, utan tidsbegränsning.

6 Konsekvenser av förslaget

Konsekvenser för IFAU:s verksamhet

Den registerlag som trädde i kraft den 1 januari 2013 ger IFAU möjligheter att behandla personuppgifter, inklusive vissa känsliga sådana, för att fullgöra sitt uppdrag att främja, stödja och genom forskning genomföra studier, uppföljningar och utvärderingar. Lagen bedömdes vara ett

Prop. 2014/15:87 mycket viktigt steg för att åstadkomma en lösning som i praktiken ger myndigheten tillgång till nödvändiga personuppgifter.

Med förslaget får IFAU ett uttryckligt rättsligt stöd att tills vidare behandla personuppgifter i IFAU:s verksamhet vilket skapar förutsättningar för att institutet, även med ett vidgat uppdrag, ska kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet på ett effektivt, ändamålsenligt och rättssäkert sätt. Förslaget underlättar också den prövning som SCB och andra myndigheter måste göra innan de beslutar att överlämna dataunderlag till IFAU.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några kostnader som ger upphov till finansiering med medel utöver vad som avsatts i befintligt budgetanslag.

Konsekvenser för den personliga integriteten

Målsättningen med IFAU:s registerlag är att den ska utgöra en lämplig avvägning mellan skyddet för den enskildes personliga integritet och kravet på en effektiv och ändamålsenlig verksamhet hos IFAU. De begränsningar för personuppgiftsbehandlingen som finns i form av ändamålsbestämmelser, begränsningar av vilka känsliga uppgifter som får behandlas och regler om hur uppgifterna får behandlas, har ansetts utgöra ett tillräckligt skydd för den personliga integriteten. Att det i huvudsak är avidentifierade personuppgifter som behandlas och att tillgången till uppgifterna är begränsad till en liten krets forskare bidrar också till att minska riskerna för den enskilde.

Sammanfattning av promemorian

Prop. 2014/15:87

Bilaga 1

Promemorian innehåller en bedömning av vilken betydelse lagen (2012:741) om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) har för IFAU:s verksamhet och för integritetsskyddet vid myndighetens personuppgiftsbehandling samt ett förslag om fortsatt giltighet av lagen. Lagen gäller till utgången av 2015 och det föreslås att den ska fortsätta att gälla utan tidsbegränsning.

Förteckning över remissinstanserna

Remissyttranden har avgetts av Datainspektionen, Försäkringskassan, Statistiska centralbyrån, Statens skolverk och Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.

Universitetskanslersämbetet har getts tillfälle att yttra sig men avstått.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2015

Närvarande: Statsministern S Löfven, ordförande, och statsråden Å Romson, Y Johansson, I Baylan, S-E Bucht, P Hultqvist, H Hellmark Knutsson, M Andersson, A Johansson, P Bolund, M Kaplan, M Damberg, A Bah Kuhnke, A Strandhäll, A Shekarabi, G Fridolin, G Wikström, A Hadzialic

Föredragande: statsrådet Y Johansson

Regeringen beslutar proposition Fortsatt giltighet av lagen om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering